

Гавриленко Андрій Іванович,
аспірант 3-го року навчання кафедри цивільного права
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник: к.ю.н., доцент Орзих Ю.Г.

ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧИХ ТА СПОРТИВНИХ СПОРУД

Широкий спектр видів спорту спонукає до такого ж різноманіття спортивних споруд, які або сприяють або забезпечують заняття такими видами спорту, які є одним з видів матеріально-технічного забезпечення сфери фізичної культури і спорту.

На законодавчому рівні визначання дає Закон України «Про фізичну культуру і спорт», який визначає спортивну споруду як нерухоме майно, призначене для занять фізичною культурою і спортом.

За загальним правилом спортивними спорудами можуть володіти як держава, органи місцевого самоврядування, так і приватні особи. Проте, відповідно до Закону змінити цільове призначення приватизованих спортивних споруд є неможливим, а існуюча мережа державних і комунальних закладів фізичної культури і спорту не може бути скорочена без згоди центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері фізичної культури та спорту. Законом визначено, що спортивні споруди розміщуються на землях рекреаційного призначення.

Заклади, які здійснюють використання спортивних споруд повинні мати належним чином виданий сертифікат відповідності спортивної споруди та зобов'язані вести журнал обліку використання спортивної споруди.

Законодавець неодноразово наголошує на необхідності забезпечення можливості доступу осіб з інвалідністю до спортивних споруд, та на недопустимості обмеження такого доступу.

Відповідно до Закону вимоги до спортивних споруд щодо будівельних норм і правил санітарних норм інших норм у сфері охорони здоров'я та дотримання безпеки відвідувачів встановлюються відповідно до закону.

Так, щодо будівельних норм чинним на 2018 рік є чинним ДБН В.2.2-13-2003 Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди.

Відповідно до чинного ДБН спортивні та фізкультурно-оздоровчі будинки і споруди класифікуються за *характером використання на:*

- **навчально-тренувальні** – призначені для навчання початківців і тренування некваліфікованих спортсменів;
- **спортивно-демонстраційні** – споруди призначені для тренування спортсменів високої кваліфікації і проведення змагань у присутності глядачів не менше 600-5000 (залежно від виду спорту);

— **спортивно-видовищні** – спортивно-демонстраційна споруда, призначена для демонстрації спортивних змагань і для проведення культурно-видовищних та громадських заходів.

— **фізкультурно-оздоровчі** – споруди, призначені для загально-фізичної підготовки та активного відпочинку населення різних вікових груп.

Навчально-тренувальні та фізкультурно-оздоровчі споруди можуть кооперуватися з культурно-видовищними і навчальними закладами.

Спортивні та фізкультурно-оздоровчі будинки і споруди *за функціональним призначенням* поділяються на комплекси та групи:

- основні, призначені безпосередньо для спортивних та фізкультурно-оздоровчих занять;

- допоміжні, призначені для осіб, які займаються, тренерів та суддів, а також медичні, службово-адміністративні, складські тощо;

- комплексу для глядачів.

Окремо можна виділити такі комплексні об'єкти як:

Спортивний корпус – будинок, у якому розміщується один або декілька спортивних залів із допоміжними приміщеннями. У спортивних корпусах з двома і більше зальними приміщеннями одним із них може бути також зал з ванною або ковзанка зі штучним льодом або зал критої ванни басейну.

Спортивний комплекс – група спортивних корпусів (можливо і разом із відкритими площинними спорудами), об'єднаних спільністю території.

Стадіон – комплекс споруд, призначених для проведення навчальної, тренувальної роботи та демонстрації спортивних змагань з одного чи різних видів спорту. До складу його можуть входити: спортивне ядро чи арена з місцями для глядачів, комплекс приміщень для глядачів, поле та майданчики для тренувально-навчальної роботи, а також інші відкриті та криті спортивні споруди з допоміжними приміщеннями та територіями [2].

Більш широко поняття спортивні споруди розкривається у Положенні Про Єдиний електронний всеукраїнський реєстр спортивних споруд, затвердженому Наказом Міністерством України у справах сім'ї, молоді та спорту, відповідно до якого це – спеціально створена та обладнана будівля, фізкультурно-спортивний комплекс, плавальний басейн, інший об'єкт, який призначений для фізкультурно-оздоровчої та/або спортивної діяльності.

За видами фізкультурно-спортивних послуг спортивні споруди поділяються на фізкультурно-виховні, фізкультурно-оздоровчі, спортивно-оздоровчі, спортивно-тренувальні, спортивно-видовищні, фізкультурно-реабілітаційні.

За типом об'єкту у реєстрі окремо визначаються: аероклуби та авіаційно-спортивні клуби, біатлонні стрільбища, басейни, басейни нестандартні, баскетбольний майданчик, велотреки, веслувальні канали, веслувально-спортивні бази, водно-спортивні бази, волейбольний майданчик, гімнастичний

майданчик, гірськолижні бази, трампліни, гандбольний майданчик, ДЮСШ, зал боротьби, кінні клуби, кінно-спортивні бази, комунальні заклади, легкоатлетичний манеж, міні-футбольне поле, майданчик для спортивних ігор (волейбол), майданчик з нестандартним тренажерним обладнанням, майданчики з тренажерним обладнанням, нестандартний майданчик для гри в міні-футбол, нестандартний спортзал, нестандартний спортивний майданчик, палаци спорту, поле для гри в гольф, приміщення для фізкультурно-оздоровчих занять, приміщення з тренажерним обладнанням, спортивні зали, спортивні майданчики, спортивні споруди, спортивний майданчик з воркауту, спорткомплекс, споруди зі штучним льодом, стадіон, стрілецькі тири і стенди, тенісні корти, тренажерний майданчик, футбольні поля, шахово-шашкові клуби, інші майданчики.

Однак слід означити, що визначення окремих об'єктів є несистемним а іноді й дивним, оскільки в самому реєстрі знаходимо майданчики для одних і тих самих видів спорту, але за різним порядком слів. Тим не менше внесення даних до такого реєстру є обов'язковою для спортивних споруд, що є у державній і комунальній власності, та на добровільній основі до нього можуть бути включені споруди, що перебувають у приватній власності.

Реєстр формується Мінсім'ямолодьспортом за адміністративною інформацією (даними), що подається регіональними структурними підрозділами з фізичної культури та спорту за територіальним принципом шляхом об'єднання на єдиних методологічних засадах інформаційних систем з метою:

- ведення обліку наявних спортивних споруд в Україні;
- створення умов для оптимізації кількості спортивних споруд та їх використання незалежно від форм власності;
- проведення моніторингу структурних та якісних змін об'єктів спортивної інфраструктури;
- здійснення контролю за ефективним використанням об'єктів спортивної інфраструктури;
- недопущення скорочення мережі закладів фізичної культури і спорту, спортивних споруд, лікувально-фізкультурних закладів.

На підставі заяви та доданих до неї документів формується обліковий запис, що складається з адресно-довідкової та інформаційної частини.

Адресно-довідкова частина містить ідентифікаційний код та повне найменування юридичної особи, відомості про її місцезнаходження, форму власності, організаційно-правову форму господарювання, основний вид економічної діяльності, дані про державну реєстрацію, територіальну та відомчу належність;

Інформаційна частина містить:

- щодо юридичної особи – відомості про керівника, засновників, статус (займає монопольне (домінуюче) становище на товарних ринках, має стратегічне значення для економіки та безпеки держави), статус щодо приватизації (не підлягає приватизації; не підлягають приватизації, але можуть бути корпоративізовані; підлягає приватизації), стану банкрутства, зміна стану (ліквідація, реструктуризація), відокремлені підрозділи, показники фінансової та статистичної звітності, розмір корпоративних прав держави господарського товариства;

- щодо нерухомого майна (будівлі, споруди, земельні ділянки) підприємства, їх об'єднань, установи, організації, які діють на основі державної форми власності (відповідно до Державного реєстру прав на нерухоме майно та їх обмежень) – дані про код об'єкта (кадастровий номер), назва об'єкта, вартість майна, місцезнаходження об'єкта, розмір земельної ділянки, площа забудови, ознака щодо передачі в оренду, лізинг, концесію, заставу;

- щодо державного майна, яке не увійшло до статутних фондів господарських товариств, створених у процесі приватизації та корпоративізації – код об'єкта, назва об'єкта, місцезнаходження об'єкта, вартість майна, розмір земельної ділянки, ознака щодо передачі в оренду, лізинг, концесію, заставу [3].

Відповідно до чинних нормативних актів до реєстру спортивних споруд внесено спортивні комплекси, басейни, стадіони, спортивні майданчики з тренажерним обладнанням, приміщення для фізкультурно-оздоровчих занять та інші спортивні об'єкти, які розташовані в містах, районних центрах та інших населених пунктах України і користувачі можуть отримати інформацію про види фізкультурно-спортивних послуг, які надаються на спортивних об'єктах, їх адресу, телефон тощо.

Література:

1. Про фізичну культуру і спорт : Закон України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>
2. ДБН В.2.2-13-2003 Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди. – Режим доступу: http://dbn.co.ua/_ld/0/14_.2.2-13-2003.-.zip
3. Про затвердження Положення про Єдиний електронний всеукраїнський реєстр спортивних споруд : Наказ Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1142-09/conv/print>